

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	10 oktober 2023	n.v.t.

Onderwerp

Verwerving nieuw materieel MerwedeLingelijn

Advies

1. Vast te stellen de brief aan Qbuzz waarin de afspraken worden vastgelegd, zodat Qbuzz nieuw materieel verwerft voor de MerwedeLingelijn
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarin deze brief ter kennisgeving wordt aangeboden
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de Opdracht verwerving nieuw materieel voor de MerwedeLingelijn

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- brief aan Qbuzz, verwerving nieuw materieel MerwedeLingelijn
- brief aan Provinciale Staten, verwerving nieuw materieel MerwedeLingelijn
- brief van Qbuzz, garantie verkoop treinen

1 Toelichting voor het College

Vanwege de invoer van het nieuwe Europese treinbeveiligingssysteem ERTMS op het emplacement van Dordrecht, moeten treinen van de MerwedeLingelijn (MLL) daarvoor geschikt worden gemaakt. Provinciale Staten hebben Gedeputeerde Staten verzocht om de procedure te starten om nieuwe treinen aan te laten schaffen. Met een brief wordt vervoerder Qbuzz officieel verzocht nieuwe treinen aan te schaffen.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 1 - Samen werken aan Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Gezien de invoering van het Europese beveiligingssysteem ERTMS op station Dordrecht, moeten treinen van de MLL daarvoor geschikt worden gemaakt. Hierdoor is er bij de concessie DMG sprake van een uitzonderlijke situatie. Door de invoering van ERTMS moeten er nieuwe treinen worden aangeschaft.

Daarom hebben met onder andere het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), ProRail en Qbuzz gesprekken plaatsgevonden. Over de uitkomst van deze gesprekken is PS geïnformeerd wat uiteindelijk heeft geresulteerd in het PS-besluit van 12 oktober 2022 waarin PS aan GS heeft verzocht: *“met Qbuzz overeenkomsten te sluiten gericht op een verlenging van de concessie met de maximale duur van zeven jaar en afroaming van eventuele voordelen voortvloeiend uit de verkoop van treinen en exploitatie van nieuw materieel in verband met het ERTMS beveiligingssysteem.”*

De gesprekken over een (eventuele) verlenging vinden op dit moment plaats en zijn in de afrondende fase. Ook dient de procedure in gang te worden gezet om nieuwe treinen aan te schaffen. Formeel is de provincie geen partij bij de verwerving van het nieuwe materieel, dat is de vervoerder.

De provincie is wel belanghebbend vanwege de volgende redenen:

- De provincie is opdrachtgever voor de MLL, als onderdeel van de concessie DMG. Het materieel moet langdurig, ook ver na afloop van de huidige concessie, op de MLL ingezet worden.
- Veel van de kenmerken van de dienstverlening op de spoorlijn worden bepaald door het materieel.
- Een belangrijke randvoorwaarde voor de inzet van de nieuwe treinen is dat aanpassingen in de infrastructuur worden aangebracht. De provincie zal zich inspannen om ervoor te zorgen dat ProRail de aanpassingen tijdig gerealiseerd heeft.

De treinen moeten tijdig Europees worden aanbesteed, omdat anders niet voldaan kan worden aan de eisen van ProRail in verband met de introductie van ERTMS. De bijgevoegde conceptbrief is een vereiste bijlagen voor een positief advies van de programmadirectie ERTMS, die Qbuzz nodig heeft om nieuwe treinen aan te kunnen schaffen.

Door middel van bijgevoegde brief wordt aan Qbuzz gevraagd om nieuw materiaal aan te schaffen. Hierbij moet vervoerder Qbuzz met de volgende verzoeken van de rekening houden:

- De provincie verwacht ten minste de aanwezigheid van een toilet, een goede toegankelijkheid en een sociaal veilige omgeving;
- Treinen moeten voldoen aan het huidige Programma van Eisen van de concessie. Dit houdt onder meer in dat de treinen van voldoende fietsenplaatsen voorzien moeten zijn;
- Treinen moeten minimaal de huidige dienstregeling kunnen rijden;
- Treinen dienen minstens een half jaar voor invoer van ERTMS in dienst wordt gesteld op het emplacement van Dordrecht in dienst te worden gesteld, om zo kinderziektes eruit te kunnen halen.

Tevens is in de brief aangegeven dat de brief van Qbuzz 29 september 2022, waarin Qbuzz de toezegging doet om een bijdrage te leveren onder voorwaarden, voor zo ver relevant voor de verwerving van de nieuwe treinen integraal onderdeel uitmaakt van de afspraken zoals deze zijn gemaakt tussen partijen.

Omdat de uitkomsten van de onderhandelingen over een (eventuele) verlenging nog moeten worden afgerond, is in deze brief tevens gemeld dat *“Alle overige (financiële) afspraken tussen partijen zullen worden vastgelegd in een door de provincie op te stellen concessieverlening. Hierover hebben partijen nog nader overleg.”* De concessieverlenging zal te zijner tijd aan uw college ter besluitvorming worden voorgelegd.

2 Voorafgaande besluitvorming

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben op 17 mei 2022 het verzoek gekregen van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) om het materieel ingezet op de MerwedeLingelijn (MLL) geschikt te laten maken voor gebruik van het beveiligingssysteem ERTMS teneinde toegang tot het hoofdspoor te behouden. Op basis van dit verzoek is de afgelopen maanden door Qbuzz B.V. ("Qbuzz"), het ministerie, ProRail, de Programmadirectie ERTMS en de provincie Zuid-Holland intensief gewerkt aan een efficiënte oplossing. Samengevat bestaat de oplossing uit het aanpassen van de bestaande infrastructuur op de inzet van nieuwe treinen, de verwerving van nieuwe treinen, bijdrage in de vervroegde afschrijving van de oude treinen, een verlenging van de concessie en implementatie van het gebruik van ERTMS in de organisatie van Qbuzz. Bij brief van 29 september 2022 heeft Qbuzz verklaard bereid te zijn – onder bepaalde voorwaarden – mee te werken aan de vervanging van de treinen.

De vraag van de staatssecretaris heeft ertoe geleid dat in de Statenvergadering van 12 oktober 2022 onder andere het besluit is genomen waarin GS is verzocht de procedure op te starten om nieuwe treinen aan te schaffen.

3 Proces

Om de hiervoor genoemde redenen wil de provincie met Qbuzz afspreken dat Qbuzz nieuw treinmaterieel met ERTMS aanschaft. In deze brief worden de afspraken daarover vastgelegd..

4 Participatie en rolneming

Met Qbuzz zijn afspraken gemaakt over de aanschaf en de voorwaarden van het nieuwe materieel. De provincie is geen partij bij de verwerving van het nieuwe materieel, dat is de vervoerder, maar de provincie kan concrete eisen en wensen formuleren en deze inbrengen bij Qbuzz, zodat Qbuzz deze integraal onderdeel laat worden van de specificaties waarop de treinen worden gekocht.

5 Communicatiestrategie

Provinciale Staten worden door middel van een brief op de hoogte gebracht van het besluit. Er vindt geen nadere communicatie plaats.